

अथ सप्तमोऽनुवाकः ।

षष्ठे दशमेऽहनि होतृमन्त्रा विहिताः । सप्तमे काम्यफल-
साधनत्वमभिप्रेत्य सप्तहोतृमन्त्रं प्रशंसितुमुपाख्यानमाह । “प्रजा-
पतिः प्रजा असृजत । ताः सृष्टाः समस्त्रियन् । ता रूपेणा-
नुप्राविशन् । तस्मादाहुः । रूपं वै प्रजापतिरिति । ता नाम्ना-
नुप्राविशत् । तस्मादाहुः । नाम वै प्रजापतिरिति । तस्माद-
यामित्रौ सङ्गत्य । नाम्ना चेध्वयेते [१] । मित्रमेव भवतः”
इति । प्रजापतिना याः प्रजाः सृष्टास्ताः सर्वाः संस्त्रियता अभ-
वन् रूपविशेषस्य नामविशेषस्य वा सृष्टत्वात् एकविधा एव
भूत्वा देवोऽयं मनुष्योऽयं पशुरयमित्येवं विशेषव्यवहारयोग्या
नाभवन् । तदा प्रजापतिर्विचार्य स्वयमेव रूपविशेषाका-
रेण नामविशेषाकारेण तासु प्रजासु प्रतिष्ठितः । अतएव
शास्त्रज्ञा नामरूपयोः सर्ववस्तुव्याप्तिं दृष्ट्वा प्राजापत्यात्मकं
रूपमाहुः । यस्मान्नाम प्रजापतिरेव तस्मात् पूर्वममित्रावपि
द्वौ पुरुषौ कदाचिन्मार्गे ग्रामान्तरे वा सङ्गत्य भो देवदत्त भो
यज्ञदत्तेत्येवं तत्तन्नाम्ना परस्परमाह्वयते चेत् तदानीमेव मित्रौ
भवतः । प्रजापतेः सर्वमित्रत्वेन तदात्मकस्य नाम्नो मित्रत्वसम्पा-
दकत्वं युक्तम् । अतएव लौकिकाः साप्तपदीनं सख्यमित्याहुः ॥

नामरूपसृष्टिमुक्त्वा विशेषाकारेणैव सृष्टिमाह । “प्रजापति-
र्देवासुरानसृजत । स इन्द्रमपि नासृजत । तं देवा अब्रुवन् । इन्द्रं
नो जनयेति । स आत्मानिन्द्रमपश्यत् । तमसृजत । तं त्रिषुग्वीर्यं
भूत्वानुप्राविशत् । तस्य वज्रः पञ्चदशो हस्त आपद्यत । तेनो-